

LIETUVOS LAISVĖS LYGA

INFORMACINIS

#####

#####

VILNIUS

1989 M

SAUSIO 14 D.

LIETUVOS INICIATYVINES HELSINKIO SUSITARIMAMS REMTI GRUPE
DOKUMENTAS NR.59
PAREISKIMAS EUROPOS PARLAMENTUI STRASBURE

1988 METU GRUODZIO PABAIGOJE IR 1989 METU PIRMOSIOMIS SAUSIO DIENOMIS PAVERTOSE LIETUVOJE, LATVIJOJE IR ESTIJOJE GASTOLIAVA BUVES BALTO GRUPE PRIE EUROPOS PARLAMENTO STRASBURE GENERALINIS SEKRETORIUS P. ALGIS KLIMAITIS. JIS GERAI ZINOJO, KAD JO IGALIOJIMAI EUROPOS PARLAMENTE 1988 METU GRUODZIO 19 D. BUVO ATSAUKTI, BET VAZINEDAMAS PO PABAITYJI IR TOLIAU DEJOSI TERESAS KUO BUVO LIGI MINETO ATSAUKIMO.

BUVODAMAS LIETUVOJE, P. A. KLIMAITIS PABANDE SUSITIKTI SU VIENU KITU ZMOGUMI IS IVAIRIU NEVALDISKU ARBA, KAIP CIA OFICIALIAI VADINAMA, "NEFORMALIU" JUDEJIMU, KOMITETU BEI GRUPOUCIU. P. A. KLIMAITIS BANDE JUOS ITIKINETI, KAD DABARTINIU METU KOVA UZ LIETUVIU TAUTOS LAISVE IR NORAS ATKURTI LIETUVOS VALSTYBINGUMA ESAS BEVILYISKAS DALYKAS, VIENINTELE REALYBE TESANTI MASKVOS SMURTO, IVYKDYTO PRIES PABALTIJO RESPUBLIKAS 1940 METU VASARA, ITEISINIMAS, NEREIKALAUJANT ISVESTI IS PABALTIJO NUO ANU METU TEBESANCIOS RUSU KARIUMENES, PAKLUSTANT MASKVOS DIKTATUI. POKALBIU METU SUTIKES GRIEZTA PASNEKOVU PASIPRIESINIMA TOKIOMS SAVO KONCEPCIJOMS IR ASTRIA JU KRITIKA, P. A. KLIMAITIS NUTRAUKE SUSITIKIMUS SU NEVALDISKAIS ZMONEMIS IR PERSIMETE PAS LIETUVOS OKUPACINE ADMINISTRACIJA IR JOS TALKININKUS, DEL SITOKIOS P. A. KLIMAICIO INTERVENCIJOS TURIME GARBE PAREIKTI EUROPOS PARLAMENTUI STRASBURE:

1. VISI P. A. KLIMAICIO MARSRUTAI PO LIETUVA, LATVIJA IR ESTIJA RESIREMIA VIEN TIK OKUPACINIO REZIMO ADMINISTRACIJA IR MASKVOS KOLABORANTAIS.

2. PALAIKYDAMI ARTIMUS BEI TAMPRIUS RYSIUS SU NEVALDISKAIS IR ANTIOKUPACINIAIS REZIMAIS LATVIJOJE IR ESTIJOJE, LABAI GERAI ESAME INFORMuoti IR PUKIAI ZINOME, KAD LAISVE MYLINCIU LIETUVIU, LATVIU IR ESTU TARPE SITOKIE P. A. KLIMAICIO SVNICIOJIMAI ISSUKIA GRIEZTA PROTESTAI; KARTU MES NUSTEBE KLAUSIAME: KAM TARNAUJA IR KA ATSTOVAUJA P. A. KLIMAITIS? VIENA AISKU - TIK NE PABALTIJO TAUTAS.

3. PRASOME DIDZIAI GERBIAMA EUROPOS PARLAMENTA NEIMTI DOMEN NE JOKIU SAVAVALISKU, FAKTISKAI MASKVOS NUOMUONE ISREISKIANCIU P. A. KLIMAICIO PAREISKIMU.

4. EUROPOS PARLAMENTA IR TOLIAU PRASOME VISOMIS PRIEMONEMIS PADETI MUSU KOVOJE UZ LAISVU IR NEPRIKLAUSOMU LIETUVOS, LATVIJOS IR ESTIJOS VALSTYBIU ATKURIMA, TUO LIKVIDUOJANT GEDINGO MOLOTOVO-RIBENTROPO 1939 METU RUGPJUCIO 23 D. PAKTO PASEKME.

5. MASKVOS PASTANGOMIS JAU DUKART BUVO LIKVIDUOTA LIETUVOS VILSTYBE (1772-1795 METAIS IR 1940 METAIS), TODEL NENORIME NE JOKIU RYSIU SU MASKVA, LAIKYDAMI SAVE EUROPOS TAUTU BENDRIJOS LAISVU NARIU.

LIETUVOS LAISVES LYGA

LIETUVOS INICIATYVINE HELSINKIO
SUSITARIMAMS REMTI GRUPE

LIETUVOS ZMOGAUS TEISIU GYNIMO
KOMITETO SKYRIUS

VILNIUS,
1989 METU SAUSIO 8 D.

KALINIU IR TREMTINIU GLOBOS
KOMITETAS

TEZES APIE DEPUTATU RINKIMU ISTATYMO (RIP) IR
TSRS KONSTITUCIJOS PAKEITIMO (KP) PROJEKTUS

KAIP IR REIKEJO LAUKTI, PER TRUMPA LAIKA APARATO DARBUOTOJAI NEGALEJO, MATYTI, IR NENOREJO SUKURTI PROJEKTU, UZTIKRINACIU DEMOKRATIJA, LYGYBE, BENDRAI KALBANT, TARYBU VALDZIA, PRIESINGAI - PROJEKTUOSE YRA MOMENTU, ARTIMU ANTITARYBISKUMUI IR SOVINIZMUI, TAI DRASTISKI ZODZIAI, BET, DEJA, JIE ATSPINDI ISTORISKAI SUSIFORMAVUSIA REALYBE, MASKVOS BIUROKRATAI STENGESI ISTATYMISKAI ITEISINTI ESAMA FEODALINE SISTEMA, APGINTI SAVO INTERESUS, IS KITOS PUSES VISA TAI, KAIP IPRASTA, DANGSTOMA DEMOKRATINEMIS DEKLARACIJOMIS, TODEL PROJEKTUOSE GAUSU PRIESTARAVIMU, DVIPRASHYBIU, TAD PROJEKTUOJAMA KONSTITUCIJA TOLI GRAZU NETAPS ISTORINIU KULTUROS OBJEKTU.

ISTATYMAI RASOMI NORINT APSIGINTI NUO BLOGU KESLU; JEI VYRAUTU GERI NORAI, TAI JOKIU ISTATYMU NEREIKETU - IR TAIP SUSITARTUMEN, TODEL PROJEKTUS NAGRINESIME BLOGIAUSIU KESLU, NET STALINIZMO RECIDYVU ATVEJU.

1. A.N.T.I.T.A.R.Y.B.I.S.K.U.M.O A.P.R.A.I.S.K.I.O.S.
SVARBIAUSIA BIUROKRATINE NAUJOVE - LIAUDIES RENKAMU DEPUTATU ATSKIEDIMAS VIENU TRECDALIU - PARTINIU IR KITU VISUOMENINIU ORGANIZACIJU PLENUMuose RENKAMAI DEPUTATAIS (KP 109 STR.), ZINODAMI, KAIP TVARKOSI TOS ORGANIZACIJOS, GALIME NUMATYTI, KAD SIE NAUJI DEPUTATAI BUS DAUGIAUSIA FUNKCIONIERIAI, BET SVARBIAUSIA - ATSKIRU RINKEJU SVORIS SKIRSIS MILZINISKU SANTYKIU, PAVYZDZIUI, TSKP OK RINKS 100 DEPUTATU, O VISI EILINIAI TSRS RINKEJAI - 1500: T.U.O B.U.O.U
P.A.R.T.I.N.I.O F.U.N.K.C.I.O.N.I.E.R.I.A.U.S B.A.L.S.A.S
B.U.S I.T.A.K.I.N.G.E.S.N.I.S M.A.Z.D.A.U.G 40000
K.A.R.T.U N.E.I R.I.N.K.E.J.O I.S L.I.A.U.D.I.E.S, KUR JAU TEN DEMOKRATIJOS IR LYGIATEISISKUMO DEKLARACIJOS XIX TSKP KONFERENCIJOJE IR TOJE PACIOJE KONSTITUCIJOJE! BET IR TUOS 1500 DEPUTATU LIAUDIS RINKS TIK SALYGINAI, KANDIDATUS I DEPUTATUS ISKELS DIDELES ORGANIZACIJOS, RINKEJU SUSIRINKIMAI BEI VISUOMENINIAI FUNKCIONIERIAI. MAZOS ORGANIZACIJOS, NORINCIOS APSIJUNGTI KANDIDATU ISKELIMUI, TURES SI SAVO NORA "SUDERINTI" SU RINKIMINE KOMISIJA (RIP, 111 STR.), KURIOS FORMAVIMAS TIKSLIAI NEREGLEMENTUOTAS, I.S.K.E.L.T.I.E.M.S K.A.N.D.I.D.A.T.A.M.S A.T.S.I.J.O.T.I
R.E.N.K.A.S.I A.P.Y.G.A.R.D.O.S S.U.S.I.R.I.N.K.I.M.A.S
I.S V.I.S.U.O.M.E.N.I.N.I.U B.R.G.A.N.I.Z.A.C.I.J.U
A.T.S.T.O.V.U I.R T.I.K P.U.S.I.A.U I.S R.I.N.K.E.J.U,
B.E.T S.U.S.I.R.I.N.K.I.M.O S.U.D.E.T.I.S T.I.K.S.L.I.A.I
N.E.R.E.G.L.A.M.E.N.T.U.O.J.A.M.A (RIP, 38 STR.). T.U.O
T.A.R.P.U O.I.A I.R B.U.S A.T.L.I.K.T.I T.I.K.R.I.E.J.I
R.I.N.K.I.M.A.I; L.E.I.S.T.A I.R A.T.V.I.R.U
B.A.L.S.A.V.I.M.U, EILINIAI RINKEJAI RINKS TIK IS ATSIJOTU KANDIDATU, BET IR SITU SIETU NEGANA, ISRINKTI DELEGATAI SUSIRINKS I DEPUTATU SUVAZIAVIMA, KUR VISI BENDRAI IS SAVO

TARPO (TAME TARPE IR IS TSKP VISUOMENINIŲ ORGANIZACIJŲ ATSTOVŲ) RINKS NUOLAT VEIKIANČIA AUKSCIAUBIA TARYBA (AT) (KP, 111 STR. T. S. I. U. L. O. M. A K. O. N. S. T. I. T. U. C. I. J. A P. I. E. N. A. I. L. E. I. D. Z. I. A A. T. V. E. J. I. K. A. I. A. T. N. E. B. U. T. S. N. E. V. I. E. N. O. L. I. A. U. I. E. S. A. T. S. T. O. V. O. V. I. E. N. T. I. K. T. S. K. P. G. K. I. R. K. I. T. U. S. A. J. U. N. G. I. N. I. U. O. R. G. A. N. I. Z. A. C. I. J. U. P. L. E. N. U. M. U. O. S. E. I. S. R. I. N. K. T. I. D. E. P. U. T. A. T. A. I. (KP, 111 STR.). IR LIAUDIS NEGALES TAM PABARYTI JOKIOS ITAKOS, NES ĮSTATYMU IR REFERENDUMU INICIATYVA LIAUDZIAI NESUTEIKTA. O J. E. I. K. I. U. R. K. O. K. I. A. N. E. T. V. A. R. K. A. T. A. I. S. U. T. I. N. K. I. A. M. A. I. S. U. KP 119 STR. 13 P., A. T. P. R. E. Z. I. B. I. U. M. A. S. B. E. T. K. I. U. R. I. O. J. E. S. A. L. I. E. S. D. A. U. Y. J. E. B. E. T. K. A. D. A. G. A. L. E. S. I. V. E. S. T. I. N. E. P. A. P. A. S. T. A. P. A. D. E. T. I. S. U. H. Y. P. A. T. I. N. G. U. V. A. L. D. Y. M. U.

2. I. M. P. E. R. I. N. I. O. S. O. V. I. N. I. Z. M. O. A. I. P. R. A. I. S. I. K. I. O. S. VEIKIANTI TSRS KONSTITUCIJA FORMALIAI GARANTUOJA DALINI RESPUBLIKŲ LYGIATEISISKUMĄ - TSRS AT TAUTYBIŲ TARYBA SUDAROMA BEVEIK PARITETINIAIS PAGRINDAIS IR TURI VETO TEISE VISAIS KLAUSIMAIS. PROJEKTE NAIKINAMA IR SI FORMALI LYGYBE. SVARbiausius klausimus sres deputatu suvaziavimas (ds) visa savo sudetimi (kp, 108 str.), o ta sudetis - 750 nacionaliniu rinkiminiu apygardu deputatu, 750 bendrasajunginiu deputatu, isrinktu kiekvienas nuo lygaus skaiciaus rinketu, ir 750 deputatu nuo sajunginiu visuomeniniu organizaciju centriniu organu (kp, 109 str.). TAIGI DAUGUMA IS RUSU IR MASKVOS FUNKCIONIERIU, IR SI DAUGUMA RINKS AT IS SAVO SUDETIES. TAUTYBIŲ TARYBA RENKA VISAS DS SO LYGIAI KIEKVIENAI RESPUBLIKAI, BET NE TIK IS RESPUBLIKOS NACIONALINIŲ DEPUTATU, O IR IS SAJUNGINIŲ VISUOMENINIŲ ORGANIZACIJŲ ATSTOVU; TIK TOKS ATSTOVAS TURI DIRBTI AR GYVENTI RESPUBLIKOJE (KP, 111 STR.), PAVYZDZIUI, KAIP DRG. MITMINAS. ZINANT DS SUDETI, T. I. K. E. T. I. N. A. S. A. T. V. E. J. I. S. I. K. A. I. A. T. N. E. L. I. K. S. N. E. V. I. E. N. O. L. I. B. T. U. V. I. O. I. R. N. I. E. T. I. S. R. I. N. K. T. O. L. I. B. T. U. V. O. J. E. D. E. P. U. T. A. T. O. ISSKYRUS PREZIDENTO PAVABUOTOJA PAGAL PAREIGAS.

KAIP IR ANKSCIAU VISOS VALDYMO TEISES SUKONCENTRUOTOS CENTRE (KP, 108, 113, 119, 121, 125 STR.). O. E. N. T. R. I. N. I. A. I. O. R. G. A. N. A. I. G. A. L. I. S. U. S. T. A. B. D. Y. T. I. A. R. P. A. N. A. T. I. K. I. I. N. T. I. R. E. S. P. U. B. L. I. K. U. A. K. T. U. S. 108 STR. A. N. T. R. A. S. P. U. N. K. I. A. S. S. U. T. E. I. K. I. A. D. S. T. E. I. S. E. K. E. I. S. T. I. T. S. R. S. S. U. D. E. T. I. T. A. I. F. A. K. T. I. S. K. I. A. I. N. A. I. K. I. N. A. R. E. S. P. U. B. L. I. K. U. T. E. I. S. E. I. S. S. T. O. T. I. O. BANDYMUS ISSTOTI AR PROTESTUOTI PRIES CENTRO VEIKSMUS VISADA GALIMA LIKVIDUOTI MINETA "NEPAPRASTA PADETIMI" IR "YPATINGU VALDYMU". I. S. V. A. D. I. O. S. SIULOMA KONSTITUCIJA NEGARANTUOJA, KAD NEPASIKARTOS STALINIZMAS - PRIESINGAI, SUDARO TAM VISAS GALIMYBES. ITEISINAMAS PILIECIU POLITINIS NEFLYGIATEISISKUMAS, NAIKINAMOS RESPUBLIKU SAVARANKISKUMO LIEKAMOS.

VYTAUTAS TIESIS
MA MKI

SLIBINAS ATSIKVEPE

PAGALIAU VYRIAUSYBES VYRAI SUSIVOKE - DEMOKRATIJA LIEKA DEMOKRATIJA, NUOMONIŲ PLIURALIZMAS - PLIURALIZMU, TACIAU IVYKIAI KRYPSTA NEPAGEIDAUTINA LINKME. ZMONES PERDAUG SUSIZAVEJO SIOMIS IDEJOMIS IR UZMIRSO, KAD KALBANT APIE DEMOKRATIJA IR PLIURALIZMA, GALVOJE TURIMA TARYBINE DEMOKRATIJA IR PLIURALIZMAS, T.Y. TOKIA REISKIMOSI LAISVE, KOKIA APIBREZIA IR LEIDZIA VALDYMO ORGANAI, NEUZMIRSKIME MIELIEJI: SANTVARKA LIETUVOJE BAR TARYBINE. VAIKAI, IR TIE JAU PRADEJO BURTIS I TAUTINES DRAUGIJAS - SKAUTUS, ATEITININKUS, GEDIMINAIČIUS, JAUNALIE TUVIUS, UZMIRSDAMI, NORS IR SUSIKOMPROMITAVUSIAS, TACIAU PATIKIMAS OFICIALIAS JAUNUOMENES ORGANIZACIJAS - PIONIERIUS IR KOMJAUNIMA. TAI JUK TIESIOGINIS PASIKESINIMAS I "BRANDAUS SOCIALIZMO" PAGRINDUSI SU JAUNIMU PEDAGOGAI JAU DABAR NEBERANDA BENDROS KALBOS (KOCELTI), KAS BUS, KAI JIS AUGS AUKLEJAMAS TAUTINE DVASIA, KAI ZAVESIS KUNIGAIKSCIAIS MINDAUGU, VYTAUTU, O NE LENINU, KAI TIKES DIEVA, O NE PARTIJOS TEZEMIS? AR GALIMA PLANUOTI SU TOKIO JAUNIMO PAGALBA PALAIMINGA KOMUNISTINI RYTOJUTI? TODEL AUKLEJIMO IR SVIETIMO TEVAI SKUBIAI GRIEBIASI TAISYTI PADETI.

LIETUVOS
LIAUDIES SVIETIMO MINISTERIJA MIESTU IR RAJONU LIAUDIES SVIETIMO SKYRIAMS
1988.12.15.
LLKJS MIESTU IR RAJONU KOMITETAMS

LTSR LIAUDIES SVIETIMO MINISTERIJA IR LLKJS CENTRO KOMITETAS PAZYMI, KAD PASTARUOJU METU ATSKIRUOSE RAJONU, MIESTU MOKYKLOSE JAUCIAMOS NEGEROS TENDENCIJOS, UZTIKRINANT TVARKA IR DRAUSME, ORGANIZUOJANT MOKYMOSI PROCESA, PASLIJO DARBO DRAUSME, NEPATENKINAMAS PAMOKU LANKOMUMAS, AUKLEJAMOJO DARBO UZKLASINES VEIKLOS PROCESAI SUNKIAI VALDOMI, SUSILPNEJO KOMJAUNIMO IR PIONIERIU ORGANIZACIJU VAIDMUO, NEPERTVARKOMA JU VEIKLA, NEIESKOMA NAUJU, ITAIGIU DARBO FORMU, BESIKURIANTYS MOKSLEIVIU NEFORMALUS JUDEJIMAI NEKOORDINUOJAMI, NESIGILINAMA I JU VEIKLOS TURINI, SIAME PROCESSE REIKIAMO VAIDMENS NESUVAIDINA RAJONU, MIESTU KOMJAUNIMO KOMITETAI, PIONIERIU ORGANIZACIJU TARYBOS, SVIETIMO SKYRIAI, UZMOKYKLINES ISTAIGOS.

LTSR LIAUDIES SVIETIMO MINISTERIJA IR LLKJS CENTRO KOMITETAS SAVO RUOZTU NEPALAIKO NEPAMATUOTO SUSIZAVEJIMO SKAUTU JUDEJIMU, PEDAGOGU KOLEKTYVAI, PARTINES, KOMJAUNIMO ORGANIZACIJOS TURI REMTI TAS VAIKU ORGANIZACIJAS, KURIOS ATITINKA KOMUNISTINIO JAUNIMO AUKLEJIMO IDEALUS.

LLKJS CENTRO KOMITETO SEKRETORIUS A. MACAITIS LTSR LIAUDIES SVIETIMO MINISTRAS H. ZABULIS